

2013 දී මදු පෙරදිග

The Middle East in 2013

2013 ජනවාරි 12

මැයි 12 පෙරදිග කමිකරු හා පිඩිත ජනතාවේ ලේඛික නිකායවාදී යුද්ධයන්ට, රාජ්‍ය මරදනයට හා අඛන්චිව උග්‍රවන දරිද්‍රතාවයට ඇද වැට්මේ තත්වයකට මූහුනපා සිටිති. සියලු දේම රඳා පවතින්නේන් 2011 ආරම්භ වූ විෂ්වවාදී නැගිටීම යැලි පනැගැන්වීම මත නමුත් එය මෙවර කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන දේශපාලන අවශ්‍යතාවයන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ක්‍රියාමාර්ගයක් මත පදනම් විය යුතු ය.

මැද පෙරදිග සියලුම පන්තින් ප්‍රධාන බලවතුන්ගේ පිටුබලය ද බෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා පොදු කැමැත්තක් දක්වන්නේය යන “අරාබි වසන්තය” සමග බැඳී තිබුනු පටු මිත්‍යාවන් පසුගිය වසර දෙක කුල විනාග වී ගොසින්ය.

2013 ආරම්භ වූයේ පේරියට මිසයිල කාන්ඩ් හයක් තුරුකී-සිරියානු දේශසීමාවට යැවීම සමගිනි. එක්සත් ජනපදය සහ එහි නේවෝ සහවරයින් විසින් හිතාමතා අවශ්‍යීයතාව ලද නියාකවාදී සිවිල් යුද්ධයට මුහුණ්ගේ සාපු මැදිහත්වීමක් අද්දර ලෙෂකය සිටින බවට මෙය මනා උදාහරණයකි.

බහරේන්, කටාර්, එක්සත් අරාබි එම්රි රාජ්‍යය, කුවේටි, ලෙඛනන්, ජොර්ඩාන් හා රේස්පායලය ස්ථානගත කර තිබෙන දස දහස් ගනනක් සේනාවන්ට හා සිරියානු භුමියේ ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ බලකා සහ බුද්ධී බලකා සොල්දායුවන්ට සහාය පිනිස මිසයිල සමග අමතරව සෙබඳුන් 1,200 කට ආශන්න සංඛ්‍යාවක් යොදුවන ලදී. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයට, බ්‍රිතානුව හා ප්‍රන්සයට අයත් යුද නැවැ දැන් සිරියාව අවට මූහුදේ රඳවා ඇති. වොෂීංනය සමග වැඩි කරන තුරුකිය හා ගල්ග රාජාන්ත්‍රි විසින් සිදු කරන මිනැම මැදිහත්වීමකට සහාය පිනිස මෙම බවහිර මිලිටරි සේනාංක ගොඩනගා තිබේ.

සාපු මිලිටරි ප්‍රකේරුපකරණයක් සිදු නොකළත්, මුස්ලිම් සහේදරත්වය හා අල් කයිඩා වර්ගයේ ජහාවී අල්-නුස්රා වැනි ව්‍යාපාර හරහා සුන්නි කැරලිකාරීත්වයකට දායකවීම මගින්, බවහිර බලවෙශ නරකම අපරාධ වලට සම්බන්ධවී සිටිති. මෙම මිලිටරි උසිගැන්වීම්වල ප්‍රතිඵලය ලෙස දසදහස් ගනනක් මියගොස් හා තුවාල ලබා ඇති අතර සිරියානු ආර්ථිකය හා යටිතලය විනාග වී ඇති.

සම්පූර්ණ ජන කන්ඩායම් අලාං ගත් යොගේස්ලාවියානු වර්ගයේ සාතන තර්ජන, වාර්ගික

සුද්ධ කිරීම වැනි නිකායවාදී සිවිල් යුද්ධ තර්ජනයක යථාර්ථය පිළිගැනීමට එක්සත් ජාතියන්ගේ සංවිධානයට පවා බල කෙරී ඇති. එහෙත් මෙම පිළිගැනීම යොදාගතු ඇත්තේ මැදිහත්වීමක් යුතුතිසහගත කරන තර්කයක් ලෙස පමණි. ප්‍රධාන ජනමාධ්‍ය සාපු යුද ප්‍රවාරනයේ පෙරමුනකට මධක් ඉහළින් වැඩි කරන අතර එක්සත් ජනපදය හා අල් කයිඩාව අතර ඇති සන්ධානය ගැන නොකා හරිමින්, පලමුව අසාද් තන්ත්‍රය රාසායනික සහ බැලිස්ටික් ආයුධ පාවිච්ච කිරීමට තිබෙන සූදානම ගැනත් පසුව ඒවා විරැදුඩාවාදී බලවෙශ අතට පත්වීම මගින් උද්ගතවිය හැකි හයානක තර්ජනය ගැනත් දගර මාවතක් අනුගමනය කරති.

අසාද් තන්ත්‍රයේ ඇද වැට්මෙන් නිදහස උදා නොකරයි. එය විස්ථාපනය කරනු ඇත්තේ, අලාවයිටිස්වරුන්, ක්ස්තියානුන් හා අනෙකුත් සූදා කන්ඩායම්වලට එරෙහි පිළිගැනීම සිදු කරනු ඇති මැල්විඡ තන්ත්‍රයකිනි. රාජ්‍යය, වාර්ගික කළාප වලට කැඩී යාම මගින් අවසන් වනු ඇති. ලිඛියාව අනතුරු ඇගැලීමකි. එරට අගමැති අලි සෙයිඩින් මෙම සතියේදී තර්ජනය කලේ තීරනාත්මක තෙල් සැපයුම් අල්ලා ගැනීම සදහා විරැදුඩාවාදී කල්ලි අතර ගැටුම් ඉදිරියේ “රාජ්‍යය ආරක්ෂා කිරීම සදහා බලය යොදුවන” බවටය.

මැද පෙරදිග අධිකාරය තහවුරු කර ගැනීම සදහා දිගුකාලීන ඇමරිකානු උත්සාහයන්ගේ ප්‍රධන අංශය අසාද් ඇද දැමීමය. තම ප්‍රධාන කළාපය සහකරුවින් වූ වියුතිසියාවේ බෙන් අලි හා ර්ජ්ප්‍රතුවේ හොස්නි මූලාරක් 2011 දී ඇද වැට්මට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස මෙම උත්සාහය නාටකාකාරව උත්සන්න කෙරුති. ලිඛියාවේ දී ක්‍රියාත්මක කළ ප්‍රහාරාත්මක මිලිටරි මැදිහත්වීම වැනි දේ සමග සුන්නි අරාබි රාජ්‍යයන් සහ ශියයිටි මූලධර්මවාදී ඉරානය සහ එහි සහකරුවින්ට එරෙහි ව්‍යාපාරයන් සමග සන්ධානයක් තහවුරු කර ගැනීම එක්සත් ජනපද පිළිවෙතයි. එහි අරමුන බැමැස්කසයේ හා වෙහෙරානයේ තන්ත්‍ර මාරුවක්, කළාපය පුරා බෙදුම්වාදයන් තහවුරු කිරීම මගින් කමිකරු පන්තියේ ඒකාබද්ධ අරගලයක් වර්ධනයේදී වැළැක්වීම සහ සමාජ ව්‍යාපාරය එරෙහි කදවුරු ලෙස ඉස්ලාම්වාදීන්ගේ අධිකාරය නගා සිටුවීමයි.

මෙම අරමුන සදහා, වොෂීංනය සිරියානු විරැදුඩ පක්ෂයට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අක්ත් පත් ප්‍රදානය කරන අතර බහරේනයේ, යොමුනයේ, සවුදී අරාබියේ සහ අනෙකුත්

තැන් වල තම සහකරුවන්ගේ විරැද්ධිවාදීන් මරදනය වෙනුවෙන් පෙනී සිටියි. මෙම ක්‍රියාදාමය තුළදී, එම තන්තුයන් දේශපාලනිකව හා මිලිටරිමය වශයෙන් එක්සත් ජනපදය මත රඳා සිටිම තහවුරු කර ගැනීම වොෂිටනයේ අරමුණයි. එනම් වෙහෙරානයේ, මොස්කෝවේ හා බිජිනයේ කළාපිය අරමුණුවලට එරෙහිව කන්ඩායමක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම සි.

මේ සඳහා, මූලාරක් යටතේ ඇති කරගත් කොන්ත්‍රාතුවක් අනුව ඔබාමා පරිපාලනය එම්1එශ්ඛහම් යුද වැකි 200 හා එග්-16 ප්‍රභාරක ගුවන් යානා 20 සපයමින් සිටි. මේ මාසයේදී වොෂිටනය ලෙබනනයට තවත් අතිරේක එම්113 පුද්ගල සන්නද්ධ යුද වැකි 200 ක්ද සැපයීම මගින් හමුදාවේ සම්පූර්ණ ගක්තිය එශිපිලස් 1,200 දක්වා ඉහළ තැබේ. මෙහි ප්‍රකාශිත අරමුණ වූයේ, “දේශීමා ආරක්ෂා කිරීම සහ අභ්‍යන්තර ස්ථාවරත්ය” සඳහා සන්නද්ධ සේනාංක වල හැකියාව ගක්තිමත් කිරීමයි.

ඉරානයට එරෙහිව දැන් පනවා ඇති සම්බාධක මගින් රට අස්ථාවර කර සහ අඩංගු කර ඇත. අත්‍යවශ්‍ය තෙල් අපනයන සියයට 55 කින් කඩා වැටී ඇති අතර ඉරාන මුදෙල් විරිනාකම ඇද වැටී ඇති. එහෙත්, රස්සාරය එක දිගටම මිලිටරි ප්‍රභාරයක තරජනය එල්ල කරයි.

ශේකාධිපති තන්තුයන්ට එරෙහිව වර්ධනය වන මහජන විරැද්ධිත්වයකට මූහුන තොදුන් එකදු රටක් හෝ මැද පෙරදිග තැති. එහෙත් කොන්තුකවත් තම දේශපාලන අධිජ්‍යානය තහවුරු කර ගැනීමට කමිකරු පන්තියට හැකිව නැති අතර ඔවුන් පාලක කළේ විරැද්ධ කන්ඩායම් වන ඉස්ලාමිවාදීන්, ජාතිකවාදීන් හෝ ලිබරල් අතර හිරිවී සිටි. මෙයට අහියෝග තොකලහොත්, සිරියාවේ නිරමානය කර ඇති නිකායවාදී තුපුරු සිහිනය ඉරාකයේ, ජෝර්ඡානයේ, ලිඛියාවේ, ලෙබනනයේ සහ තුරුකියේ ප්‍රතිනිරමානය වනු ඇති.

මූලාරක් පෙරලා දැමීම සඳහා මූලික තල්ලුව ආවේ කමිකරු පන්තියෙන්ය. එය සිදුවූයේ, මූලාරක් තන්තුය විසින් දශක ගනනාවක් ගෙනඟිය සමාජ හා දේශපාලන මරදනයට එරෙහිව මිලියන සංඛ්‍යාත කමිකරුවන් අරගලයට පිවිසීමත් සමග ය. එහෙත් අද, රේජ්ජ්‍යාවේ මිලියන 80ක ජනගහනයන් සියයට 25ක් තියුණු දරිද්‍රතාවයේ ගිලි ඇති අතර, උද්ධමනය අහස උසට නගිමින් ඇති අතර ජනාධිපති මොරසි ලොක මුල්‍ය අරමුදෙල් උපෙදස් මත දැවැන්ත වැටුප් ක්ෂේපාදුවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අර අදිමින් සිටි.

නව දේශපාලන හා ආර්ථික සැකැස්ම තුළ, සහෝදරත්වය සහ මිලිටරිය පසස්කින් තම තත්වය තහවුරු කර ගැනීම අරමුණු කර ගත් නව ලිබරල් දනපති

විරැද්ධ පාර්ශ්වය මේ සම්බන්ධව කිසිදු තැකීමක් තොකරයි. මැද පෙරදිග වත්මනේ ක්‍රියාත්මක වන සැම දනපති විරැද්ධ පාර්ශ්වයකම මූලික අරමුණ මෙයයි. එනම් කමිකරුවන් සුරාකුම සඳහා තමන්ගේ අයිතිය තහවුරු කර ගැනීම හා බටහිර බලයන්, අන්තර් ජාතික සමාගම සහ බැංකු සමග තම සම්බන්ධතාවයන් වර්ධනය කර ගැනීමයි.

කළාපයේ කමිකරුවන් හා තරුනයින් ඉදිරියේ ඇති මූලික දේශපාලන කර්තවය නම් පාලන තන්තුයන්ට එරෙහිව මෙන්ම ඔවුන්ගේ දනපති විරැද්ධ වාදීන් සහ එහි අධිරාජ්‍යවාදී මිලිටරි හා මුල්‍ය දායකයන්ට එරෙහිව එකාබද්ධ සමාජවාදී ව්‍යාපාරයක් මත කර ගැනීමය. කමිකරු පන්තියේ අරමුණ විය යුත්තේ, මොටස්කිගේ තොනවතින විෂ්ල්ව ත්‍යාය මත පදනම් වූ තමන්ගේම ස්වාධීන විෂ්ල්වවාදී පක්ෂයක් ගොඩ නගමින් දුරි ගොවීන් හා පිළිත මධ්‍යම පන්තික ස්තර බලමුළුගන්වා ගතිමින්, මැද පෙරදිග එක්සත් සමාජවාදී රාජ්‍යයක් සඳහා සටන් වැදිමයි.

තම ආන්ඩ්වල හා මැද පෙරදිග පාලක කළේ වල කොල්කාරි අරමුණු වලට එරෙහිව එක්සත් ජනපදයේ සහ යුරෝපයේ කමිකරුවන් තමන්ට කළ හැකි සියල්ල කළ යුතුය. මේ සඳහා, එක්සත් ලේකම් මන්ඩලයේ හා ජාත්‍යන්තර සමාජවාදීන්ට අනුබද්ධ විවිධාකාර ව්‍යාජ වම්මුන්ගේන් සැදී සූඩ දනපති පක්ෂවලට සාපුව එරෙහි විය යුතු අතර නව යුද විරෝධ ව්‍යාපාරයක් ගොඩ නැගිය යුතු වේ. මෙම ව්‍යාජ වම්මුන්ගේ අරමුණ නේටෝවේ යුද බලයේ සහාය ඇතිව සීඩි එශ්ජ්‍යන්තියන්, තන්තුයන්ගේ පැරති සාමාජිකයන් හා ඉස්ලාමිවාදීන්ගෙන් සමන්විත අධිරාජ්‍ය ගැනී තන්තුයන් බලයට ගෙන එමේ එෂන්තයින් ලෙස කටයුතු කිරීමයි.

“දිනිස් වේවිලන අධිරාජ්‍ය විරෝධය” පිළිබඳ හෙලා දැකීම් එක්සත් ජනපද ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී සංවිධානයන්ගේ කවයන් වල දැන් ඉතා ජනප්‍රිය ය. මිලිටරි මැදහත්වීම් වලට විරැද්ධ වන්නන් හෙලාදකින අතර ඒ, “තමන්ට ලබාගත හැකි සැම උදවුවක්ම ගැනීමට අධිජ්‍යනවත්” හා “පලමුව ලිඛියානු හා දැන් සිරියානු විෂ්ල්වවාදී ජනතාවගේ පැහැදිලි ඉල්ලීම් හා අවශ්‍යතාවන් සමග තොජකය” වෙතියි යන්න මතය.

මෙම ප්‍රවත්තතා සියල්ල දැන් අධිරාජ්‍යවාදී ප්‍රතිගාමීත්වයේ කදවුරට තුරුල්වී ඇති. කමිකරු පන්තියේ, යුද විරෝධ ව්‍යාපාරයට නායකත්වය දීමෙන්, අධිරාජ්‍යවිරෝධ සහ සමාජවාදී නිසාග අවශ්‍යතාවයන්ට ප්‍රකාශනයක් දීමෙන් වගකීම දැන් පැවරී ඇත්තේ හතරවෙනි ජාත්‍යන්තරෙයේ ජාත්‍යන්තර කම්මුව වෙතය.

කිස් මාස්ඩින්